

**සිංහල භාෂාව නැගෙනහිර ඉන්දීය ප්‍රකාශනයක් ද ?
ප්‍රාමාණික අධ්‍යයන ඇසුරින් සිදු කෙරෙන විමර්ශනයක්**

සුනන්දා ජේෂ්වරත්න

සිංහල අධ්‍යයන අංශය, මානව සහ සමාජ විද්‍යා පීඨය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, මාතර, ශ්‍රී ලංකාව.

සංකීර්තය

*සිංහල භාෂාවෙහි ප්‍රභවය පිළිබඳ ඓතිහාසික හා වාග්විද්‍යාත්මක සාධක ඔස්සේ මතවාද රාශියක් ඉදිරිපත් වී ඇත.**

ලක්දිව හමුවන මුල් ම ලේඛන ක්‍රි: පූ: 3 ශත වර්ෂයට අයත් වේ" එවා මිහින්තලා ලෙන්ලිපිවලින් හමු වී ඇත. ලිඛිත සාධක විද්‍යාමාන නොවුව ද ඊට පෙර යුගයන්හිදී ද යම් කිසි ලේඛන කලාවක් ලක්දිව තිබෙන්නට ඇත" මේ බව ඓතිහාසික ග්‍රන්ථවල සටහන් වී ඇති තොරතුරු රාශියකින් අනාවරණය වී ඇත.

වාග්විද්‍යාත්මක සාධක මත පිහිටා කරනු ලබන ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයනවලින් ඉන්දියාවේ බටහිර, වයඹ, නැගෙනහිර ප්‍රකාශන හා පැරණි සිංහල භාෂාව අතර සමානතා ඇති බව තහවුරු වේ. මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය භාෂා සමග ඇති සමීපතා අධ්‍යයනය කිරීම ද අතිශයින් වැදගත් වේ. 'සිංහල භාෂාව, බටහිර හා වයඹදිග ඉන්දු ආර්ය භාෂාවකින් පැවත එන්නේ ය' යන මතයත් 'නැගෙනහිර ඉන්දු ආර්ය භාෂාවකින් පැවත එන්නේ ය' යන මතයත් තුලනාත්මක ව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී සිංහල භාෂාව මේ දෙපසෙහි ම භාෂා ලක්ෂණවලින් පෝෂණය වී ඇති බව අනාවරණය වේ.

වාග්විද්‍යාත්මක සාධක මත පිහිටා කරනු ලබන ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයනයක පිළිබිඹු වන නාරකික බව හේතුකොටගෙන ඊට වැඩි වලංගුභාවයක් හිමි වේ. සිංහල භාෂාවෙහි වාග්විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ අධ්‍යයනය කිරීමෙන් 'එය ඉන්දු ආර්ය භාෂා ගණයට අයත් වුවකි' යන මතයෙහි ඇති සහේතුක බව තහවුරු වේ. විශේෂයෙන් සිංහල භාෂාවෙහි පිළිබිඹු වන නැගෙනහිර ඉන්දීය භාෂා ලක්ෂණ පිළිබඳ සිදු කෙරී ඇති ප්‍රාමාණික වාග්විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන ඔස්සේ විමර්ශනයක නියැලීම මෙම ලිපියෙහි මූලික අරමුණයි.

**ඓතිහාසික හා තුලනාත්මක වාග්විද්‍යාව අනු ව මහාචාර්ය සෙනරත් පරණවිතාන ප්‍රධාන සූරිත්ගේ විද්වත් මත අනු ව සිංහල භාෂාව බටහිර ප්‍රකාශනයක් මුල් කරගෙන වයඹ, නැගෙනහිර ප්‍රකාශනවලත් ආභාසයෙන් සංවර්ධනය වූ ඉන්දුආර්ය භාෂාවක් බව පිළිගෙන ඇත. මේ පිළිබඳ ව පසුගිය දශක කීපයක් තුළ දී විද්වතුන් අතර විවාද සිදු විය. එ මත පිළිබඳ ව මෙහි සටහන් වෙතත් වැඩිපුර අවධාන ය යොමු වී ඇත්තේ සිංහල භාෂාව නැගෙනහිර ප්‍රකාශනයක් ද ? යන්න පිළිබඳවයි.*

ලක්දිව ලේඛන කලාවේ ආරම්භය : ඓතිහාසික සාදක

ලක්දිව හමුවන මුල්ම ලේඛන ක්‍රි: පූ: 3 ශත වර්ෂයට අයත් වේ. එවා මිහින්තලා ලෙන්ලිපිවලින් හමු වී ඇත. ලිඛිත සාධක විද්‍යාමාන නොවුව ද ඊට පෙර යුගයන්හිදී ද යම් කිසි ලේඛන කලාවක් තිබෙන්නට ඇත. මේ බව ඓතිහාසික ග්‍රන්ථවල සටහන් වී ඇති තොරතුරුවලින් අනාවරණය වේ. ක්‍රි: පූ: 6 සියවසේදී විජය රජු ඉන්දියාවේ මධුරාපුර පසි රජු සමග කළ ලිපි ගනුදෙනුවක් ද ¹ සිංහපුරයේ සිටි සිය සොහොයුරු, සුමිත්ත රජු සමග කළ ලිපි ගනුදෙනුවක් ද ² ක්‍රි: පූ: 5 සියවසේදී පණ්ඩුකාභය කුමරුගේ මව පණ්ඩුල බ්‍රාහ්මණයා වෙත යැවූ ලිපියක් ද ³ අභය රජු පණ්ඩුකාභය කුමරු වෙත යැවූ ලිපියක් ද ⁴ පිළිබඳ තොරතුරු මහාවංශයේ සඳහන් වේ.

ලේඛන කලාව ලක්දිවට ලැබුණු ආකාරය පිළිබඳ විවිධ මතවාද ඉදිරිපත් වී ඇත. ලක්දිව මුල් ම ජනාවාස පිහිටවූවා යැයි සැලකෙන විජය කුමරුගේ ජන්ම භූමිය පිහිටි ස්ථානය පිළිබඳ කෙරුණු නිගමනවලින් මෙන් ම සිංහල භාෂාවේ ලක්ෂණ ඔස්සේ ද එබඳු තොරතුරු ගවේෂණය වී ඇත. වංශකතාවල එන විජයාවතරණය පිළිබඳ පුවත පරීක්ෂා කරන මහාචාර්ය සෙනරත් පරණවිතාන පවසන්නේ 'ඔවුන් මෙහි එන්නට ඇත්තේ ඉන්දියාවේ කිනම් ස්ථානයකින්දැයි නිශ්චිතව පැවසිය නොහැකි' බවය. යුජපා දේවියගේ පියා රජ කළ වතු රට වර්තමාන බොහොමය යනුවෙන් හැදින්වේ. විජයගේ පියාගේ රාජ්‍යය වූ සිංහපුරය පිහිටි ප්‍රදේශය ලාළ නොහොත් ලාට යනුවෙන් දක්වා ඇත. ලාට යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ වර්තමාන ගුජරාටයයි. ගුජරාටය හා බොහොමය අතර මේ අවධියේ සබඳතා පැවති බවක් නොපෙනේ. මහාවංශයේ දැක්වෙන ලාළ ප්‍රදේශය වගුරට ආසන්න රාභා වශයෙන් සැලකුවහොත් ප්‍රශ්නය නිරාකරණය වේ. රාභා යන්න 11 වන සියවසට අයත් සෙල්ලිපිවල ඉලාඩම් යනුවෙන් ද 15 වන සියවසට අයත් පැරකුම්බා සිරිතෙහි ගෞඩි, වංග හා ලාඩ යනුවෙන් ද සඳහන් වී ඇත. බටහිර බෙන්ගාලයේ පිහිටි සිංගුර නම් පෙදෙස විජය පැමිණි සිංහපුරය ලෙස ඇතමක් පෙන්වා දෙයි. විජය සහ පිරිස මෙරටට සිංහපුරයෙන් ම පැමිණි පිරිසක් හැටියට 12 වන

සියවසේ ලංකාවේ රජ කළ කාලීන රාජ වංශය කියා පායි. එහෙත් මේ ආයතී පිරිස බොහොමයක් පිටත් වුවා නම් ඉන්දියාවේ බටහිර වෙරළබද පිහිටි සුප්පාරක හා භාරුකම්ච හරහා ගොස් මේ දිවයිනට සේනදු වීම අපූර්ව සිද්ධියකි. ලාල දේශය (ගුජරාට්) වශයෙන් සළකාගෙන එහි සිට පැමිණියේ යැයි ගනිතොත් නිසැකව ම මේ දිවයිනට ගොඩ බසින්නට පෙර සුප්පාරක හා භාරුකම්ච තොටුපලවලට සේනදු වන්නට ඉඩ ඇත.⁵ ශ්‍රී සුමංගල යැබ්දකොමයට ප්‍රස්තාවනාවක් සපයන සෙනරත් පරණවිතාන මහතා ද මේ මතය තහවුරු කරයි.

‘විජය තෙමේ ලාළ රට රජුගේ පුතෙකැයි ඉතිහාසයෙහි දක්වන ලදී. මේ ලාළ දේශය වරතමාන ගුජරාට් දේශයෙහි වූ පුරාණ ලාට දේශය හෝ නැගෙනහිර බොහොමයේ රාභා නම් ප්‍රදේශය හෝ විය හැකිය. විජය කුමරුගේ පියමුතු පරපුර පිළිබඳ කතා පුවතෙහි වංග, කාලිංග, මගධ යන දේශනාමයන් සඳහන් වීමෙන් හැඟෙන්නේ ලාළ දේශය නැගෙනහිර බොහොමයෙහි පිහිටි බවය. එහෙත් විජය සහිත පිරිස සිය රටින් පිටත් වූ පසු ලංකාවතරණයට පෙර සුප්පාරක, භාරුකම්ච යන සමුද්‍රනිවේශනට පැමිණි බව සඳහන් වීමෙන් හැඟෙන්නේ විජය ජනම භූමිය වූ ලාළ දේශය දඹදිව වශයෙන් පිහිටියක් බවයි.’⁶

ආනන්ද ඩබ්. ජී. ගුරුගේ මහතා ද ඉහත අදහස අනුමත කරමින් අදහස් දක්වයි.

‘විජය ප්‍රවාදයේ සඳහන් වන වංග, කාලිංග, ලාට, සිංහපුර මද්ද, යන ස්ථාන නිශ්චය කිරීම විවාදයෙන් තොර නොවුවත් එවා උතුරේ වූ බවට සැකයක් නැත. උතුරේ බටහිරින් පිහිටියා වන්නට වැඩියෙන් අවකාශ ඇත. උතුරේ නැගෙනහිරින් පිහිටියේ නම් කිව යුත්තේ ආර්යයන් නැගෙනහිර දෙසට වනාන්තර ව ඔවුන්ගේ ස්ථාන නාම මේ දෙසෙහින් එලෙසින් ම භාවිත කළ බවයි’ වඩාත් නිශ්චිත භාරුකම්ච හා සුප්පාරක යන ස්ථාන පරණවිතාන මහතාගේ මතය තහවුරු කරයි.’⁷

විජයගේ මුල් භූමිය පිළිබඳව ද අදහස් දක්වන රඹුක්වැලේ සිද්ධාර්ථ හිමි පවසන්නේ එය උතුරු ඉන්දියාවේ නැගෙනහිර ප්‍රදේශයක් බවය.

‘සියලු ම ඉතිහාසඥයන් විසින් පිළිගනු ලබන මතය නම් ලෙක්දිව මුල් ම ආර්ය පදිංචිකරුවන් වූ විජය කුමරු ඇතුළු පිරිස උතුරු ඉන්දියාවේ පිහිටි ලාළ රටින් පැමිණි බවය.’⁸

සමහර යුරෝපීය ඉතිහාසඥයන් හා ඉන්දියානු ඉතිහාසඥයන් කිහිප දෙනෙක් පවසන්නේ මෙම ලාළ රට බටහිර ඉන්දිය ප්‍රාන්තයක් වන ගුජරාට්ට අයත් වූවක් බවය. නමුත් ලෙක්දිව බොහෝ ඉතිහාසඥයන්, බහුතරයක් වන නූතන ඉන්දිය ලේඛකයන් පැරණි ලේඛකයන් සියලු දෙනා ම පාහේ පවසන්නේ ලාළ රට ඉන්දියාවේ නැගෙනහිර ප්‍රදේශයේ පිහිටියක් බවය.⁹ භූගෝලීය සාධක මත පිහිටා බොහෝ විචාරකයින් නිගමනයන්ට එළඹිය ද බටහිර සහ නැගෙනහිර දෙපසෙහි ම එක ම නමක් වූ නගර පිහිටා තිබුණි. එමෙන් ම මහාවංශය, විජයගමන සම්ප්‍රදාය දී ඇති දින වකවානු නිවැරදි වන්නේ නම් දෙවන මාසයේ ඇතිවන සුළඟ ඉන්දියාවේ නැගෙනහිර මුහුදු බඩ හා සම්බන්ධ වූවකි. එමෙන් ම ඔවුන්ගේ පැමිණීම බටහිර දෙසින් සිදු වූයේ නම් විජයගේ පැවත එන ජනතාව ජනාවාස ලෙක්දිව ස්ථාපිත වූ අනතුරුව තම රජු වූ පණ්ඩුවාසුදේව සඳහා ගොනා නදී නිම්නයක් කුමාරිකාවක් ගෙන එමට උත්සාහ නොගනු ඇත. විජයගේ මුල් භූමිය නැගෙනහිර ඉන්දියාවේ ලාළ දේශය හෝ බටහිර ලාළ දේශය වුවද ඉන් සිංහල භාෂාවේ වෙනසක් ඇති නොවන බව වැඩි දුරටත් පවසයි.”¹⁰

හද්දක්විවාහනා කුමරිය පිළිබඳ පුවතට අනුව ලෙක්දිව නැගෙනහිර ඉන්දිය ගංගාතීරය සමඟ තිබූ සබඳතා ද අනාවරණය වන බවත් ඇගේ පියා වන පණ්ඩුකාස රජුගේ රාජධානිය පිහිටා තිබුණේ නැගෙනහිර ඉන්දියාවේ පිහිටි ගංගා තීරයේ බවත් මහාවංශය එච්. ඩී. බස්නායක සඳහන් කරයි.¹¹

සිද්ධාර්ථ හිමි වැඩිදුරටත් පවසන්නේ තම මුල් මුතුන් මිත්තන් වන විජයගේ පිරිස නැගෙනහිරබද ලාළ දේශයෙන් ආ බවට බොහෝ උගතුන් හා ඉතිහාසඥයන් නගන මතය හොඳ හේතු සහිත ව තමා අනුගමනය කරන බවය. ලාළ රට, මගධ, වංග හා උත්කල (බිහාර්, බොහෝ, ඔරිස්සා) ප්‍රාන්තවලින් වට වූවකි. මෙම ප්‍රාන්තයන්හි ඉන්දු ආර්ය භාෂා පමණක් කතා කළ බව ඓතිහාසික සාධකවලින් හෙළි වී ඇත.¹²

මේ අනුව එළඹිය හැකි පැහැදිලි නිගමනය නම් විජය ලාළ රටින් පිටවන විට එහි භාවිත වූ භාෂාව ආර්ය භාෂාවක් වූ බවය.¹³ විජය විවිසෙන විට ලාළ රටේ භාවිත වූ භාෂාව පාලි භාෂාව බව නිත්‍ය ලෙස ම පැවසිය හැකිය” එ අනුව විජය ලාළ රටේදීත් ලෙක්දිවදීත් භාවිත කළ භාෂාව මාගධි නමින් පෙර හැඳින්වූ පාලි භාෂාව ම විය හැකිය”¹⁴

ලාළ රටෙහි පිහිටීම පිළිබඳ එස්. කේ වැටර්ස් මහතා ඉදිරිපත් කරන්නේ ද මීට සමාන වූ මතයකි.

‘ලාභී ගන්න හදුන්වන ලාභී ගෙවත් ලාභී රට ගුප්තරාජ්‍යට හා දකුණු දිග සිත්තියට (ලාභී, ලාභී ලෙස තවමත් හදුන්වන) සබදතා ඇත්තකි’.¹⁵

එ අනුව ඉන්දු ආර්ය භාෂා කතා කළ ලක්දිව මුල් ම පදිංචිකරුවෝ ඉන්දියාවේ බටහිර පෙදෙසින් සංක්‍රමණය වුහ.¹⁶

සිංහල භාෂාවේ සම්භවය : වාග් විද්‍යාත්මක සාධක

සිංහල භාෂාවේ සම්භවය පිළිබඳ ව ඉදිරිපත් වී ඇති භාෂාමය සාදක ද අධ්‍යයනය කිරීම වැදගත් වේ. සිංහල භාෂාව ද්විභි භාෂාවකින් සම්භව වූ බවටත් ඉන්දු ආර්ය භාෂාවකින් සම්භව වූ බවටත් මත ඉදිරිපත් වී ඇත. සිංහල භාෂාව ද්විභි භාෂා ගණයට අයත් බවට මත පළ කර ඇත්තේ ආචාර්ය ස්විඩන්සන් (1842), එමර්සන් ටෙන්න්ට් (1860), ජෝන් ඩිමිස් (1867), හියු නෙවිල් (1886), ඩබ්. එච්. ගුණවර්ධන, ඥාන ප්‍රකාශරී පියතුමා ආදීන්ය. නමුත් භාෂා ප්‍රවීණයන් වැඩි පිරිසක් හේතු සාධක සහිත ව පවසන්නේ සිංහල භාෂාවට ඉන්දු ආර්ය සම්භවයක් ඇති බවය. ආර්. කෝලිංග්ට් (1856). ජේම්ස් ද ඇල්විස් (1865). ආර්. සී. විල්ඩර්ස් (1874), ඊස් ඩේවිස් (1875), පී. ගෝලිස්මිත් (1876), ඊ. මුලර් (1876), ඊ. කුන් (1879), ඩබ්. එ. සාහසිංහ (1882), මැන්ඩිස් ගුණසේකර (1891), ගුල්ස් ඩිලොක් (1920), ඩියොඩෝ පී පෙරේරා (1925), සුනිති කුමාර වැට්ටර් (1926), එච්. ඩබ්. කොකිට්ටන් (1926), ආර්. එල්. ටර්නර් (1930), ඇයි. ජේ. එස්. තරපොරවාලා (1931), එම්. සහිදුල්ලා (1933), වි. ගයිගර් (1933) ආර්. සිද්ධාර්ථ හිමි (1935), සුකුමාර සෙන් (1951), පී. ඩී. එච්. විජේරත්න (1951), එ. එල්. බාමේ (1957), එස් පරණවිතාන (1956), ඩී. ජේ. විජේරත්න (1956), ඩී. ඊ. ගෙට්ටිආර්ට් (1959), ආදීහු මෙහිදී මූලිකත්වය ගත්හ.

මේ විෂයෙහි අදහස් දක්වමින් එච්. එච්. කාන්තවාලා මෙසේ පවසයි.

“සිංහල භාෂාව සහ ආර්ය භාෂා අතර ඇති සමාන ලක්ෂණ පිළිබඳ සලකා බැලීමේදී පැහැදිලි වන්නේ සිංහලය ආර්ය භාෂාවකින් පැවත එන බවය.”¹⁷

ඊ. ජේ. රැජිසන් ද මේ මතය තහවුරු කරයි.

“ද්විභි ආභාසයේ ලක්ෂණවලින් යුක්ත වුව ද විශුක්ත වුව ද සිංහල භාෂාව නම් රූපික භාෂාවට ම සමීප දැක්විය යුතුය ඇති භාෂාවකින් පැවත ආ ආර්ය භාෂාවකි.”¹⁸

මහාචාර්ය සුනිති කුමාර වැට්ටර් ද සිංහලය ඉන්දු ආර්ය භාෂාවක් බවත් එය ප්‍රථමක මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය යුගයට අයත් පුරාතන ගුප්තරාජී උපභාෂාගණකින් පැවත ආවක් විය හැකි බවත් පවසයි.¹⁹ “පී” සී” මෙන්සිස් මහතා ද කිස්තු පුරව යුගයේ ඉන්දියාවෙන් මෙහි පැමිණි විජයාදිත්ගෙන් ලක්දිව ප්‍රථම ආර්ය ජනාවාස ඇති වූ බව පවසයි”. ලෙන් ලිපිවලින් නියෝජනය වන ඔවුන්ගේ භාෂාව ඉන්දු ආර්ය ප්‍රාකෘත උපභාෂාවක් බව ඔහු පවසයි.²⁰ ආචාර්ය පී. ඩී. එච්. විජේරත්න ද සිංහල භාෂාව ඉන්දු ආර්ය භාෂාවක් වන බවටත් නැගෙනහිර මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය ප්‍රාකෘතයක් ඊට මුල් වී ඇති බවටත් සාධක ගෙනහැර දක්වයි.²¹ සුකුමාර සෙන්ගේ මතය වන්නේ ද ලක්දිව බ්‍රාහ්මී ලිපිවල දක්නට ලැබෙන ප්‍රාකෘත නැගෙනහිර මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය භාෂාවන්ට බෙහෙවින් සමාන වන බවය.²² මාර්ගේ ජේසී හා ජැක්ස් හේනර් නම් ඇමෙරිකානු වාග්වේදීන් සිංහල භාෂාව ඉන්දු ආර්ය භාෂාවක් බවට හදුන්වා ඇත.²³ ඩී. ජේ. විජේරත්න මහතා පවසන්නේ ද ලක්දිව ක්‍රි: පු: 3 ශතවර්ෂයෙන් හමුවන ලිපිවල භාෂාව මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය භාෂා ලක්ෂණ, විශේෂයෙන් නැගෙනහිර භාෂා ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන බවය.²⁴

මේ අන්දමට රඹුක්වැලේ සිද්ධාර්ථ හිමි, පී. ඩී. එච්. විජේරත්න, මො. සහිදුල්ලා, සී. එ. විජේසිංහ, මොරටුවේ ශාසනරත්න හිමි හා තෙට්පැහැ සෝමානන්ද හිමි ආදීහු සිංහලය නැගෙනහිර ඉන්දිය ප්‍රාකෘතයකින් පැවත එන බව පවසති.

කාන්තවාලා, එස්. කේ. වැට්ටර්, කොකිට්ටන්හී තරපොර වාලා, වි. ගයිගර්, බාමේ, සේ. පරණවිතාන, ආනන්ද කුලසූරිය ආදී විද්වත්හු සිංහල භාෂාවේ බටහිර ඉන්දිය භාෂා ලක්ෂණ ඇති බව පවසති.

වි. ගයිගර්ගේ අදහස වන්නේ ඓතිහාසික වශයෙන් සළකා බලන විට ලක්දිවට මුල් ම ආර්ය සංක්‍රමණිකයන් පැමිණියේ ඉන්දියාවේ උතුරු දිග ගුප්තරාජ්‍යෙන් බවය.

“මෙම සංක්‍රමණිකයන් පාලියට හෝ අශෝක ලිපිවල භාෂාවට සමාන වූ ප්‍රාකෘත භාෂාවක් ලක්දිවට රැගෙන එන්නට ඇත” මුල් ම ජනාවාසකරනයෙන් පසු ලක්දිව හා නැගෙනහිර ඉන්දීය ප්‍රාන්ත වන බිහාර්, බෙංගාලි හා ඔරිස්සා අතර සබඳතා ඇතිවන්නට පටන් ගැනුණි.”²⁵

ඔහු තම තර්කය ඉදිරිපත් කරන්නේ භාෂාමය සාධක ගෙනහැර දක්වමිනි. මරාඕ භාෂාවේදී මූලික “ච” කාරය “ස්” බවට පත් වේ. මෙය සිංහල භාෂාවේ ද දක්නට ලැබේ.²⁶

සංස්කෘත	පාලි	බෙංගාලි, හින්දි	ඇසැම්	මරාඕ	සිංහල ²⁷
මත්ස්‍ය	මච්ච	මාච්	මාස්	මාසා	මස්

නමුත් නැගෙනහිර ඉන්දීය භාෂාවක් වන ඇසැම් භාෂාවේ ද ව > ස ලක්ෂණය දක්නට ලැබේ. සිංහල භාෂාවේ මෙන් ම කාශ්මීර් භාෂාවේ ද “ඇ” දක්නට ඇති බව ඔහු පවසයි. සංස්කෘත “අක්ෂි” “ඇස්” ලෙස සිංහලයේ ව්‍යවහාර වේ. ගුජරාටි භාෂාවට අයත් ප්‍රාදේශීය භාෂාවක් “ආස්” ලෙස භාවිත වන හෙයින් “ඇස්” යන්න බටහිර ඉන්දීය භාෂාවකින් සිංහලට ලැබී ඇති බව ඔහුගේ මතයයි.²⁸

සිංහල භාෂාව පාලි, ප්‍රාකෘත හරහා පැරණි ඉන්දීය සංස්කෘතයෙන් පැවතවීම් නූතන ඉන්දු ආර්ය භාෂා වන සිත්ති, ගුජරාටි, මරාඕ, හින්දි හා බෙංගාලි හරහා පරිණාමයට පත් වූ බව අවධාරණය කරයි.²⁹

සිංහලයේ යෙදෙන සම්භවාවේ “-චල” ප්‍රත්‍යයෙහි පැරණි ස්වරූපය “-චර” වේ. එහි අනුවාදාත්මක ස්වරූපයෙන් “-චාර” ප්‍රත්‍යය බෙංගාලි හා ඔරිසා භාෂාවල යෙදෙන බව ඔහු සඳහන් කරයි.³⁰

මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය භාෂාවලත් සිංහල භාෂාවත් උත්තම හා ප්‍රථම පුරුෂයේ එක වචන හා බහුවචනවල සමානත්වයක් දක්නට ඇත.

හින්දි	ගුජරාටි	බෙංගාලි	සිංහල
මර්	මු	මුගු	මම
මෝ	මී	මෝ	මා
තුර්	තු	තුයි	තෝ
තෝ	තේ	තෝ	තා ³¹

සිංහල භාෂාවේ “එකාළඟ”, “දොළඟ”, “දහතුන”, “පහළොව”, “දහඅට” අංක සඳහා වචන ද්විත්වයක් භාවිත වේ. එහි පැරණි ස්වරූපය අනුව එර, බර, තෙර, පහර හා අටර වේ. මෙම ක්‍රමය නූතනයේ භාවිත නොවේ. එය මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය භාෂාවේ භාවිත වූ ක්‍රමයකි.

ඇසැම්	බෙංගාලි	ගුජරාටි	සිංහල
තෙර	තෙර	තෙර	තෙර ³²

පංජාබි	ලාන්ඩා	මීන්ඩි	මරාඕ	ගුජරාටි	ඇසැම්	ඔරිසා	නේපාලි	බෙංගාලි	සිංහල
ශාරං	ශාභරං	ශාරංභං	-	-	-	-	-	-	එර
බාරාං	-	-	බාර	බාර	-	බාර	-	-	බර
තෙරාං	තෙභරාං	-	තෙරා	තෙර	-	තෙර	-	-	තෙර
අටර	-	-	අඨරා	අරාඕ	-	අඨර	-	-	අඨර ³³

සිංහලයේ යෙදෙන “පතස්” යන්න මරාඕයෙහි හා ගුජරාටි දේශීය භාෂාවක ඒපන්නාස්භී ලෙස යෙදෙන බැවින් සිංහලයේ ඇති අපරදිග භාෂා සබඳතාව වඩා තහවුරු වන බව ඊ කුන් පවසයි.³⁴

පහත දැක්වෙන උදාහරණය ද මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය භාෂා සහ සිංහල භාෂාව අතර ඇති සමානතා සැසඳීමේ දී වැදගත් වේ.

හින්දි	මරාඕ	බෙංගාලි	ඇසැම්	සිංහල ³⁵
එක්	ඔක්	අක්	අක්	එක්

සිංහල භාෂාවේ භාවිත වන විශේෂණ පද, නාම පදයක මුලට උපසරගසක් හෝ අගට ප්‍රත්‍යයක් එක් කිරීමෙන් ලිංගත්‍වය ම සාදාගත හැකිය. විශේෂණ පදවල මෙම ලක්ෂණය සියලු ම මධ්‍ය ඉන්ද්‍ර ආරය භාෂා සමග සැසඳේ. ගසීගර මෙම සමානත්වය දීලිලියේ හින්දුස්ථානී භාෂාව උපයෝගී කර ගනිමින් ඉදිරිපත් කරයි.

හින්දී - උස්-තා හාර් උස්-කී හගිආ යස් සියැ ලමිඛා හයි.

සිංහල- ඔහුගේ සොහොයුරා ඔහුගේ සොහොයුර්ට වඩා උසයි .³⁶

නැගෙනහිර ඉන්දීය භාෂාවන්හි වාක්‍ය රටාව ද සිංහල භාෂාවේ වාක්‍ය රටාව සමග සැසඳේ.

ඛෙංගාලි - ආම් තාහා කේ මාර්ලාම්.

සිංහල - මම ඔහු මැරුවෙමි. ¹

පුරාණ ඉන්ද්‍ර ආරය “ඝ” සංයෝගය බටහිරදිග ඉන්ද්‍ර ආරය භාෂාවන්හි “ව/වීප්” හරහා “ඝ” බවට පෙරලේ. මෙම ලක්ෂණය සිංහල භාෂාවේ ද දක්නට ලැබෙන බැවින් එහි ඇති බටහිර ඉන්ද්‍ර ආරය භාෂා සමීපත්වය ඉදිරිපත් වී ඇත.

ඝඉදුක	>	වුඩක	>	සුඵ
ඝඉධා	>	පුධා	>	සුදුහ
ඝඝණ	>	පණ	>	සැණ
මඝමිකා	>	මච්චිකා	>	මැසී
අඝමී	>	අච්චී	>	ඇස් ³⁸

නමුත් සිංහල භාෂාව නැගෙනහිර ඉන්දීය ප්‍රාක්‍ෂණයකින් පැවත එන බවට තර්ක නගන විද්වත්තු පවසන්නේ පුරාණ ඉන්ද්‍ර ආරය “ඝ” සංයෝගය “ක/බ/කබ” බවට පෙරලීම නැගෙනහිර ඉන්දීය භාෂා ලක්ෂණයක් වන බවයි. එම ලක්ෂණය සිංහල භාෂාවේ ද දක්නට ලැබෙන හෙයින් සිංහල භාෂාව නැගෙනහිර ඉන්දීය ප්‍රාක්‍ෂණයකින් හිඳී ආ බව පවසති.

ඝඝාර	>	කර
ඝඝඛීය	>	කැත්
ඝඝීර	>	කිරි
ඝඝදුක	>	කුඩා
ගඝඝ	>	ගක්
වඝඝඝ	>	රැක් ³⁹

නැගෙනහිර මතය තහවුරු කිරීම සඳහා රඹුක්වැලලේ සිද්ධාර්ථ හිමි දීර්ඝ විවරණයක් ඉදිරිපත් කර ඇත. පද විචාරාත්මක ව හා වංශ පරම්පරානුගත ව සළකා බලන විට සිංහල භාෂාව ඉන්ද්‍ර ආරය භාෂා සමග සමානතා පෙන්වයි. සිංහල ප්‍රාක්‍ෂණය හා ඉන්ද්‍ර ආරය භාෂා රචනා කිරීමේදී එක සමාන ද්‍රව්‍ය උපයෝගීකොට ගෙන ඇත. මෙම සමානතා අධ්‍යයනය කරන විට සෘජුවම නැගෙන අදහස නම් සිංහල භාෂාව උතුරු ඉන්දීය ආරය භාෂාවන්ට නැකම් කීම පමණක් නොව සෘජුව ම එම භාෂාවන්ගෙන් හිඳී ආ බවයි.⁴⁰

“පැරණි, මධ්‍යකාලීන, හා නූතන ඉන්ද්‍ර ආරය භාෂා වන සංස්කෘත, පාලි, අරධි මාගධී, ගුජරාතී, ඛෙංගාලි, ඔරියා, හි න’ දී , ඇසැම් ආදිය සමග සිංහල භාෂාව ව්‍යාකරණමය හා වාග් කෝෂමය ලෙස සන්සන්දනය කරන විට ඉහත නිගමනය පැහැදිලිව දැකිය හැකිය.”⁴¹

ආචාර්ය සහිදුල්ලා පවසන්නේ ද සිංහල භාෂාව නිසැකව ම මධ්‍ය ඉන්ද්‍ර ආරය උප භාෂාවක් වන බවයි. ආශෝක ශිලා ලිපිවල හමුවන මාගධි හා අරධි මාගධි භාෂා ලක්ෂණයක් වන නාම වර්තැගීමෙහි ප්‍රථමා එක වචන “ඵ” ප්‍රත්‍යය සිංහල ප්‍රකෘතයේ ද දක්නට ලැබේ. එය සිංහල භාෂාව නැගෙනහිර ප්‍රකෘතයකින් හිඳී ආ බවට සාධකයක් බව ඔහු පවසයි.

සංස්කෘත	පැරණි සිංහල
ප්‍රභු	ප්‍රභෙ
මහාරාජ	මහරජ ⁴²

ප්‍රභූත අනුච්ඡාද නායකයන් අයත් ලිපිවල “පුරු”, “ලෙහ”, “දින” ආදී වචන දක්නට ලැබේ.⁴³ මහාචාර්ය ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි ද මේ මත අනුමත කරයි. පුරු පුරුෂ එක වචන නාම පද පුරුෂ හා නපුරු ලිංගයේදී “එ” ප්‍රත්‍යයන් අවසන් වන බව පෙන්වා දෙයි. ක්‍රි: පු: 3-2 යන වර්ෂවල ලක්දිව යෙදවීම සමග සමකාලීන නායකයන් අයත් ලිපි, මාගධි, අරු, මාගධි ප්‍රාකෘත සඳහන විට එවා අතර ඇති සමානතා අනාවරණය වන බව පවසයි. ⁴⁴

නායකයන් ඉන්දියාවේ බොහෝමයක් ලැබුණු බසක් සිංහලයට මුල් විය යන මහාචාර්ය ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි මතය විවේචනය කරන වි. ගයිගර පවසන්නේ ලක්දිව භාෂිත වූ බස පසු කාලීන සංක්‍රමණිකයන් විසින් භාෂිත කළ වගක දිග ගුප්තාටි බසෙහි ආභාසය ලැබූ බවයි.⁴⁵

වි. ගයිගර පවසන්නේ ආධාර විභක්තියේ “-අස්” යනු ප්‍රකෘතිය සිංහලයේ දක්නට ලැබුණු බවයි. නමුත් සහිදුලා සූරිත් පවසන්නේ නායකයන් අයත් ලිපිවල ආධාර විභක්ති ප්‍රත්‍යය ලෙස “-අස්” (-අස්සි) යෙදී ඇති බවයි” සිංහලයේ දක්නට ලැබෙන “-අස්”, “-එස්” නායකයන් අයත් ලිපිවල “-අස්” (-අස්සි) වෙනත් බිඳී ආ බව වැඩි දුරටත් පවසයි” එමෙන්ම නූතන සිංහලයේ සම්ප්‍රදාන විභක්ති එක වචනයේ හා බහු වචනයේදී “-ට” ප්‍රත්‍යයන් අවසන් වේ. මෙය පැරණි සිංහලයේ “-අට”, “-අටය” වශයෙන් භාෂිතව ඇත. එ අනුව මෙය නායකයන් ඉන්දිය අයත් ප්‍රාකෘතයකින් බිඳී ආවකි.⁴⁶ මුලකාලීන යෙදවීම්වල පවා ආධාර විභක්තියේ යෙදුණු “-ස්” ප්‍රත්‍යයද නායකයන් ඉන්දිය භාෂා සමග සබඳතා පවත්වන බව මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි පවසයි “-අස්ස”, “-අස්සය”, “-අස්ස” යන ප්‍රත්‍ය ද නායකයන් අයත් ලිපිවල හමු වුව ද එවා නායකයන්ට පමණක් සීමා නොවන බව ද වැඩි දුරටත් සඳහන් කරයි. ⁴⁷

එමෙන් ම සිංහලයේ අපි, තොපි, තෙපි යන වචන පැහැදිලි ලෙස ම නායකයන් අයත් ප්‍රාකෘත “අප්”, “තුප්” වචනවලින් බිඳී ආ එවා වේ.⁴⁸ මධ්‍යම පුරුෂ, උත්තම පුරුෂ සර්වනාම බහු වචන රූප ලෙස සිංහලයේ ලැබෙන අපි, අප, තෙපි, තොපි, තොප යන රූපද අප්, තුප් යන නායකයන් ඉන්දිය ප්‍රකෘතයට නැකම් කියන බව මහාචාර්ය විමල ජී. බලගෙදල පවසයි.⁴⁹ සිංහල භාෂාවේ යෙදෙන “-ලා” ප්‍රත්‍යය නාම පදයක යැවී ප්‍රකෘතිය සමග බැඳී බහුවචනාර්ථ ගෙන දේ.

උදාහරණ :- අශ්වලා, දුලා

මෙය සර්වනාම සමගද බැඳී පවතී.

උදාහරණ :- කුඹලා ⁵⁰

මහාචාර්ය ගයිගර නගන තර්කය වන්නේ මෙම “-ලා” ප්‍රත්‍යය හා බොහෝමයක් භාෂාවේ “-ලා” බහුවචන ප්‍රත්‍යය අතර සබඳතාවක් පැවතිය හැකි ද යන්නයි. මෙයට පිළිතුරු සපයන සහිදුලා සූරිත් පවසන්නේ සමහර බොහෝමයක් උපහාෂා තුළ මෙම “-ලා” ප්‍රත්‍යය දක්නට ලැබෙන බවයි. එමෙන් ම සංස්කෘත භාෂාවේ යෙදෙන “ලොකා” යන වචනය විග්‍රහ කරමින් වැඩිදුර පිළිතුරු සපයයි.

ලොකා > ලොආ > ලා > ලා

කාලිදාස ලොකා, පීචලොකා, රාජලොකා වැනි වචන භාෂිත කර ඇත්තේ ද බහුවචනාර්ථය පෙන්වීමට බව වැඩිදුරටත් සඳහන් කරයි” එමෙන් ම නායකයන් හිත්දී භාෂාවේ ද බහුවචන ප්‍රත්‍යය වශයෙන් “-ලොග්” යෙදී ඇත.

උදාහරණ:- නායකයන් හිත්දී - තුමිලොග්
 ඇසැමි - තුමිලොක්
 පැරණි බොහෝමය - තුමිලොලොආ

සිංහල භාෂාවේ ප්‍රභූතව බහුවචන හැඳින්වීම සඳහා වචනාත්තයේ “-දෙන” ප්‍රත්‍යය යෙදේ. බොහෝමය ද ප්‍රභූතව බහුවචනය සඳහා මේ හා සමානතරව “-ජන” ප්‍රත්‍යය යෙදේ.

බොහෝමය - විවේලෙ හිත් ජන
 සිංහල - දරුවන් තුන් දෙන

නූතන හා පැරණි සිංහලයේ වර්තමාන කාල භාව ක්‍රියාව සඳහා “-මින්” ප්‍රත්‍යය යෙදේ. මෙයද නායකයන් අයත් ප්‍රාකෘතයකින් බිඳී ආවක බව එමී. සහිදුලා පවසයි. නමුත් බටහිරට වන්නට ඇති අයත් ප්‍රාකෘතයේ මෙය “-මන” ලෙස යොදා ඇත.⁵¹

මහාචාර්ය ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි ද මේ මතය අනුමත කරයි. එතුමා පවසන්නේ සිංහල භාෂාවේ දක්නට ලැබෙන මෙම වර්තමාන කාලික භාව ක්‍රියා ප්‍රත්‍යය “-මන” මුල් කාලීනව “-මෙනි” වශයෙන් යෙදී ඇති බවයි.

“.....ඉසිගිරියේ නකදීව බුජමෙනි බදකර.....”⁵²

අර්ධ මාගධී “-මන” හා නැගෙනහිර අශෝක “මන” සමග මෙහි ඇති සබඳතාව පිළිබඳ සැකයක් නැත. “-මන” ට අමතරව “-මන” ප්‍රත්‍යය වයඹදිග අශෝක ප්‍රාකෘතයේ දක්නට ඇත.⁵³ එ අනුව සැකයෙන් තොරව ම පවසන්නේ අර්ධ මාගධීය “-මන” නැගෙනහිර අශෝක ප්‍රාකෘතයේ “-මනෙ” හා සිංහල භාෂාවේ යෙදෙන “-මන” ප්‍රත්‍යය අතර පැහැදිලි දෙකි සබඳතා පෙන්නුම් කරන බවයි.

පැරණි සිංහලයේ යෙදුණු භාව ක්‍රියා වන “කටු” පසුකාලීනව “කොටු” ලෙස භාවිතව ඇත” නූතනයේ “කොට” වශයෙන් ව්‍යවහාර වේ. මෙය නැගෙනහිර අශෝක ප්‍රාකෘතයක් වන “කටු” සමග දෙකි සබඳතා පෙන්නවයි. එමෙන් ම සිංහල භාෂාවේ “දෙක” සහ “තුන” යන වචනද්වය නැගෙනහිර ඉන්දීය භාෂාවන්ගෙන් හිඳී ආ බවද එතුමා පවසයි.

සිංහල	- දෙ
බෙංගාලිහි ඇසැමිහි ඔරිසාහි නේපාලි	- දුසි
නැගෙනහිර අශෝක	- දුචෙ
සංස්කෘත	- දුචෙ

පැරණි සිංහලයේ “තිනි” ලෙසත් නූතන සිංහලයේ “තුන” ලෙසත් යෙදීම නැගෙනහිර ඉන්දීය භාෂා ලක්ෂණ පිළිබිඹු කරයි.

බෙංගාලිහි නේපාලි	- තින
ඇසැමිහි ඔරිසා	- තිනි
නැගෙනහිර අශෝක	- තිමනි
සින්ධි	- ටීර
ලාන්ඩා	- තර
බටහිර අශෝක	- ත්‍රිහි හි ⁵⁴

මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි ද මෙම මතය තව දුරටත් අවධාරණය කරමින් “තිදෙන”, “තිසරණ”, “තෙදිය”, “තෙරුවන්” යන වචන පිළිබඳවත් “තුන” යන වචනය තරමට ම පැරණි “තෙ පිළිබඳවත් අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් බව පවසයි.⁵⁵

නැගෙනහිර හා බටහිර අශෝක ලිපිවල අක්ෂර අතර වෙනස්කම් දක්නට ඇත. බටහිරට වන්නට “අ” පමණක් යෙදෙන අතර නැගෙනහිර භාෂාවල “අ” හෝ “ඉ” යෙදේ. මේ අනුව පෙනී යන්නේ සිංහලය නැගෙනහිර අශෝක ප්‍රාකෘත සමග සමීප සබඳතා ඇති බවයි

සංස්කෘත	බටහිර අශෝක	නැගෙනහිර අශෝක	සිංහල
මෘග	මග	මිග	මිගසමුග

පැරණි සිංහලයේ “ස” වෙනුවට “ශ” නිතර යෙදී ඇත. මෙය ද සිංහල භාෂාවේ නැගෙනහිර සම්භවය පිළිබිඹු කරන්නකි. ටී. ගයිගර් පවසන්නේ ප්‍රාකෘත භාෂාවන්ගේ මුර්ධ්‍යාක්ෂර පිළිබඳ ඉතා දියුණු මට්ටමක් අර්ධ මාගධී භාෂාවට හිඳී අතර එ අනුව එය සිංහලට වඩාත් සමීප බවයි. මේ අනුව සිංහලය නැගෙනහිර ඉන්දීය අශෝකාක්ෂර සමග සමාන වේ.⁵⁶ පුරාණ ඉන්දු ආර්ය සෘ/ර ශබ්දයන්ගෙන් පරව යෙදුණු දන්තප් ශබ්ද මුර්ධ්‍යත්වයට පත් වීම මාගධී අර්ධ මාගධී ඇතුළු නැගෙනහිර ඉන්දීය ආර්ය භාෂා ලක්ෂණයකි. සිංහල භාෂාවේ ද මෙය දක්නට ලැබේ.

සංස්කෘත	නැගෙනහිර අශෝක	බටහිර අශෝක	සිංහල
කෘත	කට	කත	කළ
මෘත	මට	මට	මළ
විස්තෘත	විඵට	විස්තත	විතළ

අර්ධ මාගධී නිසැකවම නැගෙනහිර ඉන්දීය භාෂාවකි. වෙනත් වචන පිළිබඳ සලකා බැලීමේ දී ද සිංහලට ඇති නැගෙනහිර ඉන්දීය භාෂා පිළිබඳ වූ නැකම හෙළිදරව් වේ.

සංස්කෘත	බොංගාලිහි ඇසැමිහි ඔරිසා	සිංහල
මෘත්තිකා	මැටි	මැටි
තීර්ථ	තුඩ	තොට ⁵⁷

මහාචාර්ය ගයිගර ද මීට සමාන අදහසක් ඉදිරිපත් කරයි. සිංහල භාෂාවේ හමුවන “තොට” ශබ්දය ඔරිසා, බොංගාලි “වොට්” ශබ්දයට මුත් හින්දි, ඩිහාරි, මරාඨි “වොට්” ශබ්දයට සමාන නොවන බව පවසයි. මේ ශබ්දය හා සම වී සැළසූ දහස්තොට, හම්බන්තොට ආදී ස්ථාන නාම කළිගු රටින් මෙහි පැමිණියවුන් නිසා ලැබෙන්නට ඇති බවට ඔහු අදහස් කරයි.⁵⁸

සිංහල වාග් කෝෂය පරීක්ෂා කරන විට ද එහි ඇති නැගෙනහිර ඉන්දීය භාෂා ලක්ෂණ අනාවරණය වේ.

නැගෙනහිර ආශෝක	- දඩ්	විට්ඨි
ඇසැමි, බොංගාලි, ඔරිසා, හේපාලි, හින්දි	- දෙඩ්	
සිංහල	- දක්	හිටි ⁵⁹

මහාචාර්ය ගෙට්ටිආරච්චි පවසන පරිදි “දකි” “හිටි” යන සිංහල වචනයන්ට සමාන “දකඩාම්” යන නැගෙනහිර ඉන්දියාවේ ධූලි, පෞභි යන ස්ථානවල වෙත වෙතව හමු වූ අශෝක ලිපිවල ද ඇත. “විට්ඨිතු” යන්නද නැගෙනහිර ධූලි ප්‍රදේශයේ පැවතිය ද මෙම වචන දෙකම නැගෙනහිර මුහුදු සීමාවේ සිට වයඹදිග කෙළවර තෙක් විහිදී පිවතුණි.⁶⁰

නැගෙනහිර අශෝක	බොංගාලි	සිංහල
සාලිකා	සලික්	සැළුණි හැළ
ගන්ගා	ගාන්ග	ගං

නූතන බොංගාලි භාෂාවේ පවා “ගන්ග” වචනය භාවිත වන අතර එය ගංගා නදිය ආශ්‍රිතව ගොඩ නැගී සිංහලට ලැබුණි. මුල්ම යුගයේ සිංහල කතා කළ ජනයා ගංගා නදිය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයකින් සංක්‍රමණය වූ පිරිසකි.⁶¹ “ගන්” ශබ්දය ලක්දිවට ගෙනන ලද්දේ සිහි දුටු දේශයෙන්, වයඹදිගින් ආ පිරිසක් නොවන බව මහාචාර්ය ගයිගර ද පිළිගනියි.⁶² වෘක්ෂවාචී “ගස්” ශබ්දයට සමාන ශබ්දයක් වශයෙන් “ගාප්” ශබ්දය බොංගාලි, ඩිහාරි, හින්දි, හේපාලි භාෂාවල ඇත. නමුත් ඉන්දියාවේ අපරදිග භාෂාවල මේ හා සමාන ශබ්දයක් හමු නොවේ.⁶³

සංස්කෘත	පාලි	හින්දි, බොංගාලි, හේපාලි	සිංහල
ගච්ප්	ගච්ච	ගාච්	ගස් ⁶⁴

වාක්‍ය වින්‍යාසය අධ්‍යයනය කරන විට ද සිංහල භාෂාව හා බොංගාලි භාෂාව අතර ඇති සමානතා හඳුනාගත හැකිය.

බොංගාලි	- එහි	ගච්	අහි	ගාච්	පොකෙ	බර	උචු
සිංහල	- මේ	ගහ	අර	ගහට	වඩා	උසයි	ෂ් ⁶⁵

ඉහත දක්වන ලද සිංහල භාෂාමය සාධකවලින් පැහැදිලි වනුයේ ලක්දිව මුල්ම සංක්‍රමණිකයන් නැගෙනහිර ඉන්දියානුවන් වූ බවයි. නමුත් පහත දැක්වෙන වගුව පරීක්ෂාවෙන් අධ්‍යයනය කරන විට සිංහලයේ භාවිත වන බොහෝ වචන තුළ බටහිර හා නැගෙනහිර දෙපසෙහිම භාෂාවන්හි ආලෝකය ලැබී ඇති බව දක්නට ලැබේ.⁶⁶

සංස්කෘත	අක්ෂර	අෂ්ට	රාක්ෂ	කර්මන්	දන්ත	හක්ත
බොංගාලි	ආධර	ආට්	රාඞ්	කාම්	දාත්	හාත්
ඔරිසා	-	ආඨ	රාඞ්	කාම	දාත්ත	හාත්
හින්දි	ආධර	ආඨ	රාඞ්	කාම්	දාත්	හාත්
මරාඨි	-	ආඨ	රාඞ්	කාම්	දාත්	හාත්
ගුජරාට්	අක්හඞ්	ආඨ	රාඞ්	කාම්	දාත්	හාත්
ලාන්ඩ	අක්ධර	අඨ	රාඞ්	කම්	දන්ති	-
පංජාබ්	අක්ධර	අඨ	රජ	කම්	දන්ති	හත්ත

සිත්ති සිංහල	අක්කර අකුරු	අඬ අට	රජා රැස	කමු කම්	ඩන්ද දත්	හතු හත්

තම මතය තහවුරු කිරීම උදෙසා මහාචාර්ය ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි ගිවිසුම භාෂාව සමග සිංහල භාෂාවේ ඇති සමීප සබඳතාව ප්‍රදේශ ලෙස විග්‍රහ කරයි. එ සඳහා ක්‍රි: ව: 1583 දී රචිත ගිවිසුම පළා බණ්ඩරයක් ඉදිරිපත් කරයි.

“ ගොරා මොර ගුණොර සාහර
 ප්‍රෙමෙර තරසිග තාසි උයේ නිරන්තර
 ගොරා මොර අකලංක ශශි
 හරිනාම සුධා තාගෙ සමර දිවා නිශි
 ගොරා මොර හිමදි ශිධර
 තාහා හොගුතෙ ප්‍රෙම ගංගා බගෙ නිරන්තර
 ගොරා මොර ප්‍රෙම කල්පතරු
 යාර පදපායෙ පීචසුධ වාසකරු “ 67

ක්‍රි: ව: 1020 දී ගිවිසුම භාෂාවෙන් රචිත ජ්‍යෙෂ්ඨ රත්නාමාලා කවියෙහි වදන් සමග ක්‍රි: ව: 10 වැනි ශත වර්ෂයේ සිංහල භාෂාව සසඳයි.

සංස්කෘත	ගිවිසුම	සිංහල
ඉත්තක	ඉතුකා, එතුකා	එතක්
උත්පද්‍යති	උපජ්‍යෙමි	උපදිනු
කුමිහකාර	කුමාර	කුමල්
පීඛලල	පීඛල	සීකල්
පටෝල	පඩවල	පතෝල
මතසස	මජ	මස්
මස්තක	මාචා	මත 68

සංස්කෘත, පාලි මූලයන් ද ගෙනහැර දක්වමින් නැගෙනහිර ඉන්දීය භාෂා හා සිංහලය අතර පැහැදිලි සමානත්වයක් දක්නට ලැබෙන බවට තර්ක ඉදිරිපත් කරයි. මෙබඳු අධ්‍යයනයන්ගෙන් පසු මහාචාර්ය ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි එළඹෙන අවසන් නිගමනය වන්නේ සිංහල භාෂාවේ සම්භවය පිළිබඳ වැඩි දායකත්වයක් නැගෙනහිර ඉන්දීය භාෂාවකින් සිදු වන්නට ඇති බවට අනුමාන කළ හැකි බවයි.

“සිංහල භාෂාවේ සම්භවය පිළිබඳ නිශ්චිත නිගමනයකට එළඹීම අපහසුය” කතා ව්‍යවහාරයේ යම් යම් අංශ මත එය වයඹදිග හා බටහිර අතර ප්‍රදේශවල භාෂා ලක්ෂණ පිළිබඳ කිරීමේ වැඩි ප්‍රවණතාවක් ඇත.” 69

පැරණි මාගධ භාෂාවේ උච්චාරණ ලක්ෂණ අතර වැදගත් ලක්ෂණයකි උෂ්මත් අක්ෂර වන ශ, ඡ, ඡ, තාලුප් “ශ” ලෙස උච්චාරණ කිරීම. මෙය නූතන ගිවිසුම භාෂාවේ ද දක්නට ලැබෙන උච්චාරණ ලක්ෂණයකි. ඔරිසා භාෂාවේ “සස” ලෙසත් අනෙකුත් නූතන මාගධ භාෂාවල දක්නට “ස” ලෙසත් උච්චාරණ කිරීම සුලභය. 70 පී. ග්‍රෙගරිසන් ද ගිවිසුම භාෂාවේ තාලුප් “ශ” ශේෂ වී ඇති බව පිළිගනියි. 71 එස්. කේ. වැටර්ස් ද නැගෙනහිර ප්‍රාකෘත භාෂාවේ ශ, ඡ, ස වෙනුවට තාලුප් “ශ” භාවිත වන බව පවසයි. 72 තාලුප් “ශ” අක්ෂරය පැරණි මාගධ භාෂාවෙහිත්, සංස්කෘත නාට්‍යයන්හි භාවිත මාගධ භාෂාවෙහිත්, මාගධ දේශයෙන් හමු වී ඇති පැරණි මුද්‍රාවලත් දක්නට ලැබෙන බව එමී. සහිදුල්ලා සූරිත් පවසයි 73 තාලුප් “ශ” උච්චාරණය ගිවිසුම භාෂාවේ දිගින් දිගට ම ශේෂ වී පැවතුණි. එස්” නාරා ද පවසන්නේ ශ, ඡ, ස” අක්ෂර ත්‍රිත්වයෙන් නැගෙනහිර ඉන්දීය භාෂාවන්හි තාලුප් “ශ” හෝ දක්නට නීසණී භාවිත වූ බවයි, නමුත් බටහිර හා වයඹ ප්‍රදේශවල ශ, ඡ, ස මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය භාෂාවන්ගේ පරිණාමීය අවධියේ අවසානය තෙක් ම භාවිත වූ බව වැඩි දුරටත් සඳහන් කරයි. 74

පැරණි සිංහලයේ යෙදුණු “කධිත” ගිවිසුම, ඇසැමි, ඔරිසා භාෂා සමග සබඳතා ඇති බව අනාවරණය වේ.

ගිවිසුම	ඇසැමි	ඔරිසා	සිංහල
කධි	කධිත්	කධිඅ	කධිත 75

නූතන සිංහල භාෂාවේ භාවිත වන “නිති” පාලි හෝ ප්‍රාකෘතයේ “නිච්ච” යන්නෙන් බිඳී ආවක නොව බෙංගාලි භාෂාවේ “නිති” සමග සමීපතාවක දක්වන්නකි. ඔබ්. සහිදුල්ලාගේ අවසන් නිගමනය වන්නේ පුරාවෘත්තානුගත ව හා වාග් විද්‍යාත්මක ව පරීක්ෂා කරන විට ලකදිව මුල් ම ජනාවාස ඇති කලේ බෙංගාලයෙන් පැමිණි ආර්යයන් බවත් ඔවුන් විසින් ව්‍යවහාර කරන ලද භාෂාව සිංහල භාෂාවේ සම්භවයට මූලික වූ බවත්ය.⁷⁶

සිංහල භාෂාව පිළිබඳ ඓතිහාසික හා වාග්විද්‍යාත්මක සාධක ගවේෂණය කිරීමෙන් එහි මූලාරම්භය පැහැදිලි ව අනාවරණය වේ. වාග්විද්‍යාත්මක සාධක මත පිහිටා කරනු ලබන ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයනයන් තුළින් ඉන්දියාවේ බටහිර, වයඹ, නැගෙනහිර ප්‍රාකෘත හා පැරණි සිංහල භාෂාව අතර සමානතා ඇති බව තහවුරු වේ. මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය භාෂා සමග ඇති “සමීපතා අධ්‍යයනය කිරීම ද අතිශයින් වැදගත් වේ. සිංහල භාෂාව බටහිර හා වයඹදිග ඉන්දු ආර්ය භාෂාවකින් පැවත එන්නේය යන මතයත් නැගෙනහිර ඉන්දු ආර්ය භාෂාවකින් පැවත එන්නේය යන මතයත් තුලනාත්මක ව අධ්‍යයනය කිරීමේදී සිංහල භාෂාව මේ දෙපසෙහි ම භාෂා ලක්ෂණවලින් පෝෂණය වී ඇති බව අනාවරණය වේ. යට කී භාෂා ලක්ෂණ අධ්‍යයනය කිරීමෙන් සිංහල භාෂාව ඉන්දු ආර්ය භාෂා ගණයට අයත් වුවකි යන මතයෙහි ඇති සහතික බව තහවුරු වේ.

පාදක සටහන්

- (1) මහාවංශය - vii 51 ගාථා
- (2) ම. ව. - viii 3,7 ගාථා
- (3) ම. ව. - x 9 ගාථා.
- (4) ම. ව. - x 48 ගාථා.
- (5) බස්නායකගේ එච්. ටී. - සම්භාෂා - 1992 අප්‍රේල් - 61 පිටුව
- (6) ශ්‍රී සුමංගල ශබ්ද කෝෂය ජ “සිංහල භාෂා පරිණාමය”- පරණවිතාන සෙනරත්- 165 පිටුව.
- (7) මහාවංශ ගීතය - පුරවිකාව - ගුරුගේ, එ. සී. ඩී. ටී. - සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව-1993-xxxii-xxxiii පිටු.
- (8) Siddhartha, R.-”The Indian Languages and their relation” With the Sinhalese Language-J. R. A. S (C.B.) xxxiii -p134.
- (9) Ibid- p 135.
- (10) Ibid- p 136.
- (11) සම්භාෂා - 62 පිටුව.
- (12) J. R. A. S. (C.B) – xxxiii – p 137.
- (13) Ibid- p 138.
- (14) Ibid- p 142.
- (15) Chatterji, S. K. –”The Origin and the Development of the Bengali Language”-vol 1-1926-p 72.
- (16) Ibid- p 15.
- (17) Kantawala, M, H,- “Sinhalese and the Aryan Languages-Ceylon Antiquary and Literary Registrar –vol viii, p 208, vol vii –Part iii – p 138.
- (18) Rapson, E,J, -The Early History of Ceylon - Ancient India- Cambridge University Press – 1916 -22 –vol i –ch.xxv-p 605.
- (19) O. D. B. L. - p 28.
- (20) Mendis, G,C, – Early History of Ceylon -1932-1947-p 7-8.
- (21) Wijeratna, P, B, F, – “Phonology of Sinhalese Inscriptions up to thrend 10th A.D. – Bulletine of the school of the Oriental Studies – xi - 3 – 1956 –p 587.
- (22) Sen, Sukumar, – Comparative Grammer of middle Indo Aryan – 1951.
- (23) Pei, Mario and Giener, Frank – A Dictionary of Lingustic – New York –1954.
- (24) Wijeratna,D,J-History Of The Sinhalese Noun–University of Ceylon Press – Colombo – p.2.
- (25) Geiger, W, - The Linguistic Character of Sinhalese J. R. A. S. – xxxiv – 1937-p18.
- (26) ගයිගර්, ටී. - සිංහල භාෂාවේ විනාකරණ - රාජකීය අධ්‍යාපනික සංගමය - කොළඹ - 1964 - 3 පිටුව
- (27) J. R. A. S. – xxxiv – p 23.
- (28) ගයිගර්, ටී. - “සිංහල භාෂාව” - සිංහල ශබ්ද කෝෂය - 1937-xvii පිටුව.
- (29) J. R. A. S. – xxxiv – p 18

- (30) Ibid – p 32
- (31) Ibid – p 28
- (32) Ibid – p 29
- (33) සී. ඉ. කේ. - xix පිටුව.
- (34) සී. භ. චන් - xii පිටුව.
- (35) Krisnamurthi, B,H,(Ed)-South Asian Languages Structure Convergence and Diglossia -Mothilal Banarsidass - Delhi 1986 – pp 134-135.
- (36) J. R. A. S. – xxxiv – p 29.
- (37) Ibid – p 34.
- (38) බලශල්ල, ඩී. ඩී. - “සිංහල භාෂාවේ ප්‍රභවය හා ප්‍රවර්ධනය”- සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව - 1996 - 35 පිටුව.
- (39) එම - 36 පිටුව.
- (40) J. R. A. S. (C.B) – xxxiii – p. 123.
- (41) Ibid - p 124.
- (42) Sahidulla, M, – “Origin of the Sinhalese Language” – J. R. A. S (C.B) – vol viii – 1962 –p 108.
- (43) Divyavadana –Cowel, E, B, and Neill, R, A, (Ed) – pp 523.
- (44) J. R. A. S. – vol viii – p 109.
- (45) සී. භ චන්. - ix පිටුව
- (46) J. R. A. S. – vol viii – p. 109.
- (47) Ibid - p 113.
- (48) Ibid - p 109.
- (49) බලශල්ල, ඩී. ඩී. - “සිංහල භාෂාවේ ප්‍රභවය හා විකාශය” - විද්‍යාඥයා ධර්ම ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය - 1994 - 31 පිටුව
- (50) J. R. A.S. (C.B) – 1962 – p 109.
- (51) Ibid - p 110.
- (52) Epigraphia Zelyanica – vol IV – p 237.
- (53) J. R. A. S. – 1962 – p 114.
- (54) Ibid - p 110
- (55) Ibid - p 114
- (56) Ibid - p 110
- (57) Ibid - p 111
- (58) සී. ඉ. කේ. - xviii පිටුව”
- (59) J. R. A. S. – viii –p 111.
- (60) Ibid - p 115.
- (61) Ibid
- (62) සී. ඉ. කේ. - xviii පිටුව.
- (63) එම - xviii පිටුව ඡ
- (64) J. R. A. S. – vol viii – p 111.
- (65) Ibid - p 109.
- (66) Ibid - p 111.
- (67) Hettiarachchi D.E. – “ An Early Phase Of Sinhalese Compared with Early Modern Ido Aryan – J.R.A.S.(N.S) - vol xx – 1976 – p 19.
- (68) Ibid - p 20.
- (69) J. R. A. S . – vol viii – p 117.
- (70) Chopra P.N. – Indian Languages – Ministry Of Information and Broadcasting – Delhi – 1970 January – p.39.
- (71) Grierson G. – Indo Aryan Vernaculars – British India Press – Bombay – 1931 February – pp 21-23.
- (72) O. D. B. L. – pp 54 – 55.
- (73) Sahidulla, M. – Indian Historical Quarterly – ix – 1933 p 749.

- (74) Nara Tsuyoshi–Avahattha and Comparative Vocabulary of New Indo–Aryan Languages – Institute for The Study of Languages and Cultures of Asian and Africa – Tokyo -1979 – p. 167.
- (75) I. H. Q. – p 747.
- (76) Ibid-p747.

സംബന്ധ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ

മ. ല.	- മതാലോചന
J. R. A. S.	- Journal of Royal Asiatic Society
O. D. B. L.	- The Origin and the Development of the Bengali Languages
പി. ടി. കെ.	- പിൽക്കാല ഭാഷാ പഠനങ്ങൾ
പി. ടി. ലി.	- പിൽക്കാല ഭാഷാ പഠനങ്ങൾ
I. H. Q.	- Indian Historical Quarterly